

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Samhällskunskap 1a1

Tema: Makt och inflytande i Sverige

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Demokrati och politiska system på lokal och nationell nivå samt inom EU. Internationella och nordiska samarbeten. Medborgarnas möjligheter att påverka politiska beslut på de olika nivåerna. Maktfördelning och påverkansmöjligheter i olika system och på olika nivåer utifrån olika demokratimodeller och den digitala teknikens möjligheter. Digitalisering och mediers innehåll samt nyhetsvärdering när det gäller frågor om demokrati och politik. De mänskliga rättigheterna; vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter. Folkrätten i väpnade konflikter. Den internationella humanitära rätten och skyddet för civila i väpnade konflikter.

Betygskriterium (E)

Eleven kan förklara grundläggande begrepp som rör demokrati och makt, samt ge exempel på hur medborgare kan påverka politiska beslut. Eleven redogör översiktligt för hur det politiska systemet i Sverige fungerar och hur olika aktörer samverkar.

[Gy11, Samhällskunskap 1a1]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till ämnet och syftet (10 min)

- Presentera dagens tema; Makt och inflytande i Sverige.
- Ge en kort översikt över vad demokrati innebär.
- Diskutera varför det är viktigt att förstå maktstrukturer.
- Motivera eleverna till att engagera sig i samhällsfrågor.

2. Gruppdiskussion och analys (20 min)

- Dela in eleverna i grupper.
- Ge varje grupp ett specifikt fall att analysera gällande makt och inflytande.
- Grupperna diskuterar och sammanställer sina tankar.
- Be varje grupp att presentera sina insikter för klassen.

3. Presentation av relevant lagstiftning (10 min)

- Genomgång av grundläggande lagar som berör medborgarnas rättigheter.
- Förklara folkrättens betydelse i konfliktlösning.
- Ge exempel på internationella samarbeten och deras inverkan.

4. Reflektion och utvärdering (10 min)

- Avsluta lektionen med en kort reflektion kring vad eleverna har lärt sig.
- Ställ öppna frågor som uppmuntrar till tänkande.
- Dokumentera elevernas tankar om hur de kan använda kunskapen.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Demokrati:** Förståelse för vad demokrati är och hur det påverkar samhället.
- **Maktstrukturer:** Olika sätt som makt kan utövas på i samhället.
- **Medborgarinflytande:** Hur individer och grupper kan påverka beslut.
- **Digitaliseringens roll:** Påverkan av digital teknik på demokratiska processer.
- **Folkrätt:** Grundläggande kunskaper om internationella rättigheter och lagar.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Demokrati	Styrelsesätt där folket har makt att påverka beslut genom val.	Från grekiskans "demos" (folk) och "kratos" (makt).
Makt	Förmåga att påverka eller kontrollera andra.	Från fornnordiskans "mátt" (förmåga).
Inflytande	Förmåga att påverka någons åsikter eller beslut.	Från medeltidslatinet "influencia".

Diskussionsfrågor

- A. Vad innebär det för dig att vara medborgare i Sverige?
- B. Hur kan vi som medborgare påverka beslut i samhället?
- C. Vilka maktstrukturer ser ni i ert eget liv eller i samhället?

Aktivitet

Gymnasieeleverna delas in i små grupper och får i uppdrag att skapa en kort presentation om en specifik maktstruktur i samhället. Varje grupp väljer själv vilket ämne de vill fokusera på, exempelvis hur media påverkar politiken eller hur fackföreningar bildas och verkar. De ska redovisa för klassen i slutet av lektionen.

Exit-ticket

Frågor	Svar
Vad är demokrati?	Styrelsesätt där folket har makt att påverka.
Hur kan individen påverka politiska beslut?	Genom att rösta, protestera eller engagera sig i samhället.
Vad är folkrätt?	Regler mellan länder angående t.ex. mänskliga rättigheter.
Vilken roll spelar media i demokratin?	Informera och påverka allmänheten.

Hemuppgift

Som hemuppgift ska eleverna skriva en kort uppsats (1-2 A4-sidor) där de reflekterar över hur de själva kan påverka beslut i sin närmiljö samt i Sverige. De ska ge konkreta exempel på situationer där deras röst kan ha betydelse.

Citat

"Makt korrumperar, och absolut makt korrumperar absolut." – Lord Acton, 1887. Detta citat belyser vikten av att ha system för att kontrollera makt och se till att maktutövare hålls ansvariga.

Tags: [Lektion](#)